

ความคิดเห็นของครูและนักเรียนเกี่ยวกับคุณค่าของสารคดีที่ปรากฏใน
หนังสือเรียนภาษาไทย ชุดทักษะสัมพันธ์ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

นางวัลลภา วิทยารักษ์

ศูนย์วิทยพัชร์พยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชามัธยมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2527

ISBN 974-563-105-1

011359

I17346605

OPINIONS OF TEACHERS AND STUDENTS CONCERNING THE VALUES
OF NON-FICTION APPEARED IN TAKSASAMPAN TEXTBOOKS AT
THE LOWER SECONDARY EDUCATION LEVEL

Mrs. Vallapa Wittayarak

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
For the Degree of Master of Education
Department of Secondary Education
Graduate School
Chulalongkorn University

1984

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ความคิดเห็นของครูและนักเรียนเกี่ยวกับคุณค่าของสารคดีที่ปรากฏ
ในหนังสือเรียนภาษาไทย ชุดทักษะสัมพันธ์ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
นางวัลลภา วิทยาวัช

โดย

มัธยมศึกษา

ภาควิชา

รองศาสตราจารย์ ดร.สุจริต เพ็ชรชอบ

อาจารย์ที่ปรึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาค้นคว้าหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิตศึกษา

สุประสิทธิ์ บุญนา
..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุประสิทธิ์ บุญนา)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

อินทร์พรหม
..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สายใจ อินทร์พรหม)

สุจริต เพ็ชรชอบ
..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุจริต เพ็ชรชอบ)

สุวิณา อุทัยรัตน์
..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุวิณา อุทัยรัตน์)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ความคิดเห็นของครูและนักเรียนเกี่ยวกับคุณค่าของสารคดีที่ปรากฏในหนังสือเรียนภาษาไทย ชุดทักษะสัมพันธ์ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

ชื่อนิติกร

นางวัลลภา วิทยาวัชร

อาจารย์ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ ดร.สุจิต เพ็ชรชอบ

ภาควิชา

มัธยมศึกษา

ปีการศึกษา

2526

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูและนักเรียนเกี่ยวกับคุณค่าของสารคดีที่ปรากฏในหนังสือเรียนภาษาไทย ชุดทักษะสัมพันธ์ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามจำนวน 2 ชุด สำหรับตัวอย่างประชากรที่เป็นครูสอนวิชาภาษาไทย 90 คน และนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น 450 คน จากโรงเรียนรัฐบาล 15 แห่ง ในกรุงเทพมหานคร ข้อมูลที่ได้นำมาหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เสนอผลในรูปแบบตารางและการบรรยาย

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยปรากฏว่าครูและนักเรียนมีความคิดเห็นสอดคล้องกันดังนี้

เรื่องที่ทำให้คุณค่าด้านศิลปะการประพันธ์ในระดับมาก ได้แก่ เรื่องความสนุกในวัด เณรจมน้ำพิตร เรื่องไขภาษา เรื่องแม่ศรีเรือน เรื่องความดีที่ไม่รู้จักสิ้นสุด เรื่องความสามัคคี เรื่องข้อคิดจากการบวช เรื่องธรรมจริยา เรื่องบทธรรมบรรยาย และเรื่องขวัญ

เรื่องที่ทำให้คุณค่าด้านความคิดในระดับมาก ได้แก่ เรื่องแม่ศรีเรือน เรื่องพระยาพิชัย
ดาบหัก เรื่องความสามัคคี เรื่องชีวิตปลาช่อน และเรื่องข้อคิดจากการบวช

เรื่องที่ทำให้คุณค่าด้านศีลธรรมและจรรยาโลงใจในระดับมาก ได้แก่ เรื่อง ความสนุกใน
วัดเบญจมบพิตร เรื่องพระยาไชยบูรณ์ เรื่องไขภาษา เรื่องแม่ศรีเรือน เรื่องความดีที่ไม่รู้จักสิ้น
สูญ เรื่องพระยาพิชัยดาบหัก เรื่องชีวิตปลาช่อน เรื่องข้อคิดจากการบวช เรื่องสมเด็จพระเจ้าตาก
เรื่องธรรมจริยา เรื่องบทธรรมบรรยาย เรื่องคำเรียกขวัญแบบเมืองเหนือ

สำหรับเรื่องความสามัคคีนั้น ครูเห็นว่าให้คุณค่าด้านศีลธรรมและจรรยาโลงใจในระดับ
มาก นักเรียนเห็นว่าส่งเสริมให้เป็นคนดีมีคุณธรรมในระดับมากที่สุด นอกนั้นอยู่ในระดับมาก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title Opinions of Teachers and Students
 Concerning the Values of Non-Fiction
 Appeared in Taksasampan Textbooks at
 the Lower Secondary Education Level
Name Mrs. Vallapa Wittayarak
Thesis Advisor Associate Professor Sucharit Pienchob, Ed.D.
Department Secondary Education
Academic Year 1983

ABSTRACT

Purpose

The purpose of this study were to study the opinions of teachers and students concerning the values of non-fiction appeared in Taksasampan textbooks at the lower secondary education level.

Procedures

Two sets of questionnaire were sent to 90 Thai language teachers and 450 lower secondary school students in 15 government schools in Bangkok metropolis. The collected data were analyzed, tabulated by menas of percentage, means and standard deviation, presenting in table and descriptive form.

Results

The results of the study revealed that both teachers and students had the same opinions that:

The stories that had value at the high level in writing styles were "Khwan Sanuk Nai Wat Benjamabopit" "Kai Phasa" "Mae Sri Rian" "Khwan Dee Tee Mai Ru Juk Sin Soon" "Khwan Samakhee" "Kho Knit Jak Karn Buad" "Thamma Jariya" "Bot Thamma Bunyay" and "Khwan"

The stories that had value at the high level in thinking were "Mae Sri Rian" "Phraya Pichai Dap Hak" "Khwan Samakhee" "Cheewit Pra Chon and "Kho Khit Jak Karn Buad"

The stories that had value at the high level in morality were "Khwan Sanuk Nai Wat Benjamabopit" "Phraya Chaiyaboon" "Kai Phasa" "Mae Sri Rian" "Khwan Dee Tee Mai Ru Jak Sin Soon" "Phraya Pichai Dap Kak" "Cheewit Pra Chon" "Kho Khit Jak Karn Buad" "Somdet Chao Tang Mo" "Thamma Jariya" "Bot Thamma Bunyay" "Khum Riak Khwan Baab Miang Nian"

Concerning "Khwan Samakhee", teachers had the opinions that this story had moral and ethics values at the high level. Students had the opinions that this story had values in inculcating good citizen at the highest level, the others were at the high level.

กิติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.สุจิต เพียรชอบ อาจารย์ที่ปรึกษา ในการวิจัยเป็นอย่างสูงที่ได้กรุณาสละเวลาตรวจแก้ไข ให้ข้อเสนอแนะและช่วยเหลือทั้งแก่ตน จนถึงขั้นสุดท้ายทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี และกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สายใจ อินทร์พรหม ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุวิธนา อุทัยรัตน์ ที่ได้เป็นธุระเอาใจใส่และให้ คำปรึกษาเป็นอย่างดี

ขอกราบขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ ฐะปะนีย์ นาครทรรพ ศาสตราจารย์ สุมณ - อมรวิวัฒน์ อาจารย์ภาคัลย์ สุวรรณธาดา อาจารย์ ปราณิ ลินธุ์สะอาด และ อาจารย์ จันทรเพ็ญ - ภูริภัสสรกุล ที่ได้กรุณาเป็นผู้ทรงคุณวุฒิช่วยตรวจแก้ไข และให้คำแนะนำเกี่ยวกับแบบสอบถาม

ในการเก็บข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีจากผู้อำนวยการโรงเรียน หัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทย และนักเรียน จึงขอขอบคุณไว้ ณ ที่นี้ด้วย

ขอขอบคุณ อาจารย์ ชูลี ชัชวาลกิจ อาจารย์ สิริวัฒน์ ลายกนก อาจารย์ มัลลิกา - พูลสวัสดิ์ อาจารย์หมวดวิชาภาษาไทย โรงเรียน ภ.ป.ร. ราชวิทยาลัยในพระบรมราชูปถัมภ์ อีกทั้ง เพื่อน ๆ พี่ ๆ น้อง ๆ และบรรดาญาติพี่น้องทั้งหลายที่ได้กรุณาช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกตลอดระยะเวลาที่ทำการวิจัย

ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ ทองขาว คุณแม่ สก หมอนไหม และอาจารย์ นรพันธ์ - วิทยารักษ์ ผู้ให้การสนับสนุนทั้งทางค่าน้ำกำลังใจและกำลังทรัพย์แก่ผู้วิจัยตลอดมา

วัลลภา วิทยารักษ์

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
กิจกรรมประกาศ	ช
สารบัญตาราง	ฉ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
ขอบเขตของการวิจัย	5
ข้อตกลงเบื้องต้น	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	7
คำจำกัดความในการวิจัย	7
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับสารคดี	9
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสารคดี	27
3 วิธีดำเนินการวิจัย	31
การศึกษาคนควา	31
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	31
ตัวอย่างประชากร	32
การเก็บรวบรวมข้อมูล	32
การวิเคราะห์ข้อมูล	33
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	35
5 สรุป อภิปราย และขอเสนอแนะ	102
บรรณานุกรม	122

ภาคผนวก	127
ก. รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ	128
ข. รายชื่อโรงเรียน	129
ค. แบบสอบถาม	130
ประวัติผู้เขียน	164

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่

1	สถานภาพของผู้กอบแบบสอบถามที่เป็นครูสอนวิชาภาษาไทย	35
2	สถานภาพของผู้กอบแบบสอบถามที่เป็นนักเรียน	37
3	คุณค่าของเรื่องความสนุกในวัดเบญจมบพิตร	39
4	คุณค่าของเรื่องพระยาไชยบูรณ์	44
5	คุณค่าของเรื่องไขภาษา	49
6	คุณค่าของเรื่องแม่ศรีเรือน	53
7	คุณค่าของเรื่องความคิดที่ไม่รู้จักสิ้นสุด	57
8	คุณค่าของเรื่องพระยาพิชัยดาบหัก	61
9	คุณค่าของเรื่องความสามัคคี	65
10	คุณค่าของเรื่องชีวิตปลาช่อน	69
11	คุณค่าของเรื่องข้อคิดจากการบวช	73
12	คุณค่าของเรื่องสมเด็จพระเจ้าตากสิน	77
13	คุณค่าของเรื่องธรรมจริยา	81
14	คุณค่าของเรื่องบทธรรมบรรยาย	85
15	คุณค่าของเรื่องขวัญ	89
16	คุณค่าของเรื่องคำขวัญแบบเมืองเหนือ	93